

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ

Ramowy program nauczania języka łacińskiego na poziomie *Vestibulum+* (V+)

(w zakresie wybranych sprawności poziom *Vestibulum+* w przybliżeniu odpowiada poziomowi A2+ wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)

Założenia

Proponowany program nauczania adresowany jest do tych studentów, którzy nie uczyli się wcześniej języka łacińskiego. Kurs ten przewiduje 90 godzin zajęć przez dwa lub trzy semestry oraz minimum 45 godzin pracy własnej studenta (poza kursem). Kurs języka łacińskiego dla początkujących zakłada opanowanie gramatyki, słownictwa i frazeologii łacińskiej w stopniu umożliwiającym samodzielną pracę z prostymi tekstami łacińskimi z uwzględnieniem kontekstu historyczno-kulturowego. Lektor jest organizatorem procesu nauczania i uczenia się, doradcą oraz przewodnikiem, ale końcowe efekty kształcenia zależą głównie od uczestników kursu – ich wkładu pracy i gotowości do uczenia się.

1. Ogólne cele kursu:

- przekazanie podstawowych zasad gramatyki łacińskiej
- przygotowanie studentów do samodzielnego tłumaczenia tekstów łacińskich
- pogłębienie wiedzy z zakresu kultury i literatury antycznej, historii starożytnej oraz recepcji antyku we współczesnej literaturze
- poznanie podstaw metryki łacińskiej
- zapoznanie się z łacińskim zapisem bibliograficznym

2. Treści nauczania:

- historia języka łacińskiego
- przysłowia łacińskie
- historia nauczania języka łacińskiego na przestrzeni wieków
- Eneasz jako protoplasta Rzymian i główny bohater *Eneidy* Wergiliusza
- M.T. Ciceron jako mówca, filozof, polityk
- filozofia Sokratesa
- bohaterska walka wojsk greckich i rzymskich
- sylwetki wodzów (np. Leonidas, Epaminondas, Cezar)
- poeci okresu augustowskiego (Wergiliusz, Horacy, Owidiusz)
- podstawy metryki łacińskiej
- kalendarz rzymski
- myśl filozoficzna Seneki
- filozofia życia Diogenesa cynika
- historia *Imperium Romanum*
- zwyczaje i obyczaje starożytnych Greków i Rzymian
- recepcja antyku we współczesnej kulturze i literaturze
- polska łacina renesansowa

A. Zagadnienia gramatyczno-leksykalne

FLEKSJA

- rzeczowniki deklinacji I-V
- przymiotniki deklinacji I-III (odmiana i stopniowanie)
- przysłówki (tworzenie i stopniowanie)
- zaimki (osobowe, dzierżawcze, wskazujące, pytajny, względny, zwrotny, nieokreślone)
- liczebniki główne i porządkowe
- czasowniki koniugacji I-IV w następujących formach: *indicativus praesentis, imperfecti, perfecti, plusquamperfecti, futuri I et II activi et passivi, infinitivus praesentis, perfecti, futuri activi et passivi, imperativus praesentis activi et passivi*
- *participium praesentis activi, perfecti passivi, futuri activi et passivi*
- *gerundium*
- *coniunctivus*
- czasowniki nieregularne

SKŁADNIA

- *ablativus temporis, dativus possessivus, genetivus partitivus, ablativus comparativus*
- *ablativus absolutus, accusativus duplex, accusativus cum infinitivo (A.C.I)*

- *nominativus duplex, nominativus cum infinitivo (N.C.I.)*, składnia nazw miast
- *coniugatio periphrastica passiva et activa*
- *wybrane koniunktiwy w funkcji syntaktycznej*

C. Funkcje językowe

- poprawne posługiwanie się podstawowymi zwrotami, cytatai i sentencjami łacińskimi, np.: *cui bono, qui pro quo, ad rem, ad hoc, in spe, condicio sine qua non, corpus delicti, per aspera ad astra, historia vitae magistra, plus ratio quam vis et cetera*
- tłumaczenie tekstów łacińskich
- prawidłowe odczytanie i zastosowanie zapisu bibliograficznego, np.: *op cit., id., i.e., ibid., e.g.*

D. Komponent akademicki

- poznanie łacińskiej terminologii funkcjonującej w środowisku naukowym, np.: jurysdykcja, legislacja, lingwistyka, komparatystyka, interferencja, suplement, transkrypcja

E. Komponent specjalistyczny

- opracowywanie etymologii terminów polskich i terminów innych języków nowożytnych w oparciu o poznawane słownictwo łacińskie
- określanie związków między gramatyką języków nowożytnych i języka łacińskiego
- budowa zdania w języku łacińskim i w językach nowożytnych – podobieństwa

3. Przewidywane efekty kształcenia:

Po zakończeniu kursu student potrafi:

Czytanie

- czytać łacińskie teksty
- odczytywać wybrane miary metryczne w poezji łacińskiej
- prawidłowo odczytać zapis bibliograficzny w języku łacińskim

Komponent akademicki

- odczytać i prawidłowo zastosować we własnej pracy terminologię łacińską

Tłumaczenie pisemne

- samodzielnie tłumaczyć z pomocą słownika teksty łacińskie na język polski
- prowadzić analizę gramatyczną i składniową tłumaczonego tekstu
- zrozumieć etymologię wielu wyrazów pochodzenia łacińskiego używanych w językach nowożytnych

Komponent akademicki

- wykorzystać treści zawarte w przetłumaczonych tekstach łacińskich we własnej pracy